

Referat fra møte i Landsrådet for saueavl

29. januar 2003

Møtested: Lagskontortet, Parkveien 71, Oslo

Deltakere: Sigurd Krekke
Kjell Horten
Ken Lunn
Tormod Ådnøy
Per Liahagen
Rolf Aass (Observatør)
Tone Maria Hanssen (Observatør)
Inger-Johanne R. Holme (Observatør)
Ewa Wallin (Observatør)
Lars Erik Wallin (Observatør)
Ellen Ingrid Colbjørnsen (Observatør, sekretær)

Møtet startet kl. 10.00 og ble avsluttet klokka 17.00. Lars Erik Wallin var tilstede under sak 3/03, 4/03 og 5/03. Lars Bryhni hadde meldt forfall.

Saksliste:

- 1/03 Godkjenning av innkalling og referat fra forrige møte
- 2/03 Utkast til landsrådets del av Nsg sin årsmelding og til fagrapport 2002
- 3/03 Regnskap 31.12.2002
- 4/03 Budsjett 2003
- 5/03 Fordeling av midler til fylkesvist avlsarbeid for 2003
- 6/03 Framtidig gjennomføring av det fylkesvise avlsarbeidet
- 7/03 Rådgivende priser for kåra værlam og avkomsgranska værere 2002
- 8/03 Godkjenning av væreringer 2002/2003
- 9/03 Resultater av testkjøring med nye puljer
- 10/03 Oversikt over nye indekser for gamle seminværer
- 11/03 Resultat av undersøkelse om tilbud og etterspørsel av værere i fylkene
- 12/03 Tema for fagmøte Landsmøtet Nsg
- 13/03 Revisjon av regler for væreringer /væreholdslag
- 14/03 Kjøttkåring
- 15/03 Innspill om ullanalyse
- 16/03 Tilleggsføring av lam
- 17/03 Uttak av seminværer 2003
- 18/03 Innspill om avlsarbeidet på farga spælsau
- 19/03 Ringanalyse – videre framdrift
- 20/03 Vårvekt
- 21/03 Forslag til utvalg: Ny plan til framtidig saueavl
- 22/03 Brev fra Ølen sau- og geitalslag
- 23/03 Orienteringssaker
 - a) Personalsaker
 - b) Ny stor UNIX maskin på plass på Ås

- c) Videreføring av prosjekt småfeseimin
- d) Mædisituasjon
 - o Vedlagt følger kopi av melding om saken fra hjmmesiden til SDT
- e) Møter som har vært
 - o Kontaktmøter i Sør-Trøndelag
- f) Kommende møter
 - o Kontaktmøte i VBT området
 - o Undervisning Høyskolen i Nord-Trøndelag

24/03 Eventuelt

Sak 1/03 Godkjenning av innkalling og referat fra forrige møte

Vedtak: Innkalling ble godkjent. Sak 16/03 ble bestemt utsatt. Referat fra forrige møte 13-.14. november 2002 ble godkjent uten merknader.

Sak 2/03 Utkast til landsrådets del av Nsg sin årsmelding og fagrapport 2002

Disse ble delt ut på møtet og gått igjennom.

PC-kårings programmet som nå er tatt i bruk fører til at en mister oversikt over vraka lam. For neste høsts kåring er det ønskelig å få oversikt over vraka kåringslam og årsak til vraking under kåring. Dette bør kunne gjøres med en kode i PC-kåringsprogrammet.

Vedtak: Medlemmene gir tilbakemelding om innhold og en oversikt om relevant møtevirkosmhet for 2002 fredag 31. jan. Avlskonsulenten undersøker muligheten for koding av vraka lam i PC-kåringsprogrammet.

Sak 3/03 Regnskap 31.12.2002

Lars Erik Wallin orienterte. Regnskapet for 2002 er ikke slutført. Det er igjen midler fra 2002. Disse vil bli trukket tilbake av bevilgende myndighet.

Vedtak: Regnskap for 2002 tas opp til votering på neste møte.

Sak 4/03 Budsjett 2003

Lars Erik Wallin orienterte om saken. I 2003 er beløpet til faglige utvalg/ avlsutvalg for sau overført til landsrådet – men bevilgningen fra tiltaksfondet

har ikke økt. Beløpet er på 7 010 000 kr. Muntlige beskjed fra omsetningsrådet antyder at vi vil få 1 065 000 kr for 2003.

Når det som skal gå til det fylkesvise avlsarbeidet er trukket fra vil Landsrådets budsjett for 2003 bli et par hundre tusen lavere enn for 2002.

Vedtak: Budsjettet for 2003 tas opp til votering på neste møte.

Sak 5/03 Fordeling av midler til fylkesvist avlsarbeid for 2003

Lars Erik Wallin orienterte om saken.

Vedtak: Budsjettfordelingen gjøres etter modell fra 2002. Fylkene får snarlig en oversikt over tildelte midler. For å få utbetalt midlene må fylkene sende inn regnskap for 2002 og budsjett for 2003 inn til Landsrådet før 1. juni og anmode om utbetaling. Midler som ikke er anmodet utbetalt før denne dato vil Landsrådet omfordele seinere.

Sak 6/03 Framtidig gjennomføring av det fylkesvise avlsarbeidet

Notat fra Signe Dahl ble delt ut på møtet. Det presenteres tre ulike modeller for organisering av dette arbeidet.

Vedtak: Det gjøres et vedtak for dette ved neste møte.

Sak 7/03 Rådgivende priser for kåra værlam og avkomsgranska værer 2003

Rådgivende priser for kåra værlam og avkomsgranska værer 2002 var sendt ut. Landsrådet gikk inn for en økning i grunnprisene i 2003.

Vedtak: Kåra værlam:

Lite lam ca	ca. 45 kg	kr. 1600,-
Middels lam	ca. 55 kg	kr. 1800,-
Stort lam	ca. 65 kg	kr. 2000,-

Søylam fra besetninger i Sauekontrollen: kr. 25 ,- pr. kg .

Grunnpris for avkomsgranska værer: kr. 2900,-.

Tillegg for indeks og avskrivning for alder blir som før.

Sak 8/03 Godkjenning av væreringer 2002/2003

To ringer med NKS og de to pelssau ringene har alle mindre søyer enn de 612 som er minimum for væreringer.

Vedtak: Alle ringene godkjennes nå. De to NKS ringene må komme over minimumsgrensa til høsten. Avlskonsulenten ser på pelsringenes framtidige eksistens og legger fram en vurdering på neste møte.

Sak 9/03 Resultater av testkjøring med nye puljer

Testkjøringene viser at indeksene endret seg ubetydelig da Trøndelagsfylkene ble kjørt sammen med pulje 2.

Vedtak: Ut fra en så liten forandring vil det ikke bli endring i puljene. Konsulentene får i oppdrag å skrive en artikkel i Sau og geit nr 2/2003 der det redegjøres mer for endringene som oppstår ved puljesammenslåing

Sak 10/03 Oversikt over nye indekser for gamle seminværer

Oversikten omfattet 42 eldre seminværer som hadde fått beregnet nye uoffisielle indekser i hver av de tre puljene. Det viste seg at er store forskjeller i hva slags indeks værene hadde i de ulike puljene til tross for at værene har til dels store avkomsgrupper i alle puljene.

Vedtak: Tallene skal ikke publiseres slik de her er presentert.

Sak 11/03 Resultat av undersøkelse om tilbud og etterspørsel av væreri i fylkene

Det var rettet en forespørsel til fylkene om det var balanse i markedet for væreri. De fleste fylkene hadde svart noe på dette, men det var vanskelig å trekke noen konklusjoner ut fra tilsendt materiell.

Vedtak: Til neste år må det utarbeides et formular fra Landsrådet som fylkene skal fylle ut og sende i retur, slik at en kan få sammenlignbare tall.

Sak 12/03 Tema for fagmøte Landsmøtet Nsg

Et svært aktuelt tema vil være semin på sau.

Vedtak: Lars Bryhni forespørres om han kan ta et innlegg om situasjonen med semin. Per Liahagen får oppdraget som ordstyrer.

Sak 13/03 Revisjon av regler for væreringer /væreholdslag

I forbindelse med revidering av reglene har disse vært til høring i fylkeslaga. De fleste fylkene hadde ingen innvendinger til de foreslåtte reglene.

Regler for væreringer:

Hedmark ønsker en avklaring angående punkt 5e) om sommerbeite til eliteværer.

Oppland foreslå en tilføyelse under punkt 4g) ”Styret i ringen skal benytte ringanalysen aktivt for å forbedre avlsarbeidet i den enkelte ring.”

Rogaland: Påpeker at semin og semingransking ikke omtales i reglene – de mente at dette må med i regelverket.

Hordaland: Ønsker at ringene skal få regler til uttale før vedtak.

Møre og Romsdal: Ønsker endring i punkt 3 Organisering ”Medlemmer til” tilføyes før setningene om oppnevning for to år av gangen (både landsråd og avlsutvalg).

Reglar for væreholdslag

Hedmark foreslår at hver avkomsgranska vær i væreholdslag skal ha minst 60 paringer i året.

Oppland mener at punktet om aktiv bruk av ringanalyse også skal gjelde væreholdslag og at væreholdslag må få de samme opplysningene fra landsrådet som ringene, mht. avkom etter værer (augustopptelling?).

Vedtak: Regler for væreringer og væreholdslag ble vedtatt som det utsendte forslag. Når det gjelder semin og semingransking er Landsrådet av den oppfatning at en eventuelt venter å ta inn dette i ringreglene til prosjektet ’semin i saueavlen’ er ferdig.

Sak 14/03 Kjøttkåring

Det var kommet følgende innspill om kjøttkåring.

Oppland: Ikke gjennomført kjøttkåring, ingen stor sak – for ressurskrevende i forhold til nytte.

Buskerud, Vestfold og Telemark: Ett kårings sjå med 2 kjøttkåra lam. Positive og negative sider, mener at det avlsmessige må veie mest i vurderingen.

Rogaland: Ønsker snarest et møte med representanter fra landsrådet for å drøfte saken.

Hordaland: Ikke gjennomført, liten interesse. Ingen sterke ønsker om å beholde.

Møre og Romsdal: Kjøttkåring gjennomført på ett sjå, positiv opplevelse, men det var mye arbeid og krava til kjøttmål var for strenge.

Nordland:Ikke gjennomført, uaktuelt i fylket. Ultralydmåling for dyrt. Mener at dommerne kan vurdere kjøttfylde.

Vedtak Landsrådet sender Per Liahagen til avlsutvalget i Rogaland for å drøfte saken. En avventer en konklusjon på neste møte i Landsrådet.

Sak 15/03 Innspill om ullanalyse

Både Rogaland og Hordaland har i sine svarbrev kommet med innspill om ullanalyse.

Rogaland: ”Med omsyn til ull meiner avlsutvalet at det må føreliggja ullanalyse av alle ungværer til testing.”

Hordaland: ”Dei aller fleste verlam som vert sett inn til gransking i Hordaland både i ringane og på seminastasjonen er etter seminfar – fersk eller frosen. Nesten alle verlam av NKS sett inn til gransking i Hordaland hausten 2002 vart teke ullprøve/ullanalyse av. I en del område der frosen sæd har vore grunnlag for all fornying i ein del år uten at det var teke ullprøver, så gjekk altfor mange elles gode lam ut grunna marg i ulla. Enkelte opp til 80 % prosent marg. Dette må det gjerast noko med.”

Vedtak: Saken utsettes til neste møte.

Sak 16/03 Tilleggsføring av lam

Fra avlsutvalget i Rogaland er det kommet følgende merknad: ”Det skal påpeikast at tilleggsføring (i første rekke kraftfôr), som har eit relativt stort omfang, er problematisk i høve til avlsarbeidet”.

Vedtak: Saken utsatt. Det undersøkes om det er mulighet for å kode dette i Sauekontrollen.

Sak 17/03 Uttak av seminværer 2003

Det har kommet inn noen innspill om seminværuuttaket. I tillegg må vi planlegge hvordan dette skal legges opp for 2003. Mædi- situasjonen kompliserer vel også saken.

Buskerud, Vestfold og Telemark: ”Det må satsast på verar med eigen døtregruppe (M-indeks). Dette sjølv om ein må vente med det endelige uttaket til etter oktoberindeksane er komne.”

Rogaland: ”Når det gjeld uttak av verer til seminastasjonen, ynskjer avlsutvalet soneinndeling i høve til sjukdomar.”

Hordaland: Deler ikke syn på kritikk i Sau og Geit, men ”Vårt forslag er at det vert med ein representant fra Hordaland og ein frå Rogaland i gruppa for uttak av seminværar.”

Vedtak: Det sendes umiddelbart ut en forespørsel om aktuelle kandidater til fylkene. Fordelingen av værere til stasjonene tas samtidig. Frist for forslag er 15. februar. Ansvar for uttaket av de enkelte rasene får følgende;
NKS: Sigurd Krekke, Per Liahagen og Olav Tiller.
Spæl: Kjell Horten og Martin Haugland.
Øvrige raser: Ken Lunn og avlskonsulenten.

Sak 18/03 Innspill om avlsarbeidet på farga spælsau

Det har kommet innspill fra avlsutvalget i Hordaland.

”Det er ikkje ynskjeleg å blanda farga spæl saman med avkomsgransking i ringane med kvit spæl. Der dette vert praktisert ser ein tydeleg at det går ut over kvaliteten på ulla.

Me har ikkje oversikt over kor stort tal farga spæl som er aktuell å få med på avkomsgransking. Men det er vel for liten populasjon til eiga gruppe. Me saknar vel konkrete forslag til løysningar her frå dei som driv med farga spæl. I Hordaland har me ein del ihuga sau eigarar med farga spæl som er svært aktive og dei vil me hjelpa på beste måte.

Avlsutvalet vil difor ta kontakt med representantar for desse for å få deira syn på dette. Me vil ikkje gå inn på avkomsgransking. Men vårt forslag er å setja inn farga spæl for tapping på Blindheim dersom me får nok påmelding. Dette må anten vera kåra kandidatar her lokalt frå eller avkomsgranska - frå andre fylker.”

Vedtak: Kjell Horten tar kontakt med miljøet og undersøker saken. Den tas deretter opp på et seinere møte.

Sak 19/03 Ringanalyse – vidare framdrift

Det har kommet noen innspill om ringanalyse fra fylka:

Oppland: Avlsutvalget mener at det må arbeides vidare med en ringanalyse, og at det informeres grundig om innhold i, konsekvenser og positive sider for hvert enkelt medlem i ring i Sau og Geit. Ringene må selv ha ansvar for å innhente underskrifter på medlemsskapsavtale.

Møre og Romsdal: Stiller spørsmål ved nytten av en analyse.

Finnmark: Ønsker at lammingsvansker og sjukdom tas med i ringanalysen.

Vedtak: Avlskonsulenten foretar ringanalyse for hele landet så fort hun har tid. I tillegg til eksisterende kolonner skal det være med antall kåra lam, antall lam som er klassifisert P eller P- og antall lam slakta før fristen. Avlskonsulenten sender ut et skjema til alle ringer hvor medlemmene skal samtykke i bruk av ringanalysen ved å signere. Resultat fra ringanalysen blir sendt til ringene når skjemaet med underskrifter er returnert til Landsrådet. Avlsutvalget i fylkene får resultat for de ringene som har levert underskriftskjemaet.

Sak 20/03 Vårvekt

Tone Maria Hanssen jobber med denne saken. Det gjenstår enda en del arbeid med dette. I Oppland har det vært gitt tilskudd for lam som har blitt veid ved fødsel og før slipp. Dette teller over 75 000 lam og kan være ei fin gruppe å prøve programmet på.

Vedtak: Tone Maria legger fram resultater på neste møte.

Sak 21/03 Forslag til utvalg: Ny plan til framtidig saueavl

Plan for revisjon av saueavlen nærmer seg slutten. Det er på tide med en ny langtidsplan. Det foreslås å nedsette et utvalg som skal jobbe med dette. Forslaget skapte en del debatt om hvilken rolle Landsrådet skal ha i et slikt utvalg.

Vedtak: Saken utsettes til møtet i mars. Medlemmene bes tenke nøye igjennom saken og sammensetningen av utvalget.

Sak 22/03 Brev fra Ølen sau og geitlagslag

Fra Ølen sau- og geitlagslag var det kommet et brev om frustrasjoner rundt indekser som går opp og ned.

Vedtak: Avlskonsulenten får i oppgave og sende et brev til Ølen og vedlegge artikkel, som kommer til neste nummer av Sau og Geit.

Sak 23/03 Orienteringssaker

- a) Personalsaker
- b) Ny stor UNIX maskin på plass på Ås
- c) Videreføring av prosjekt småfeseimin
- d) Mædisituasjon
 - a. Vedlagt følger kopi av melding om saken fra hjemmesiden til SDT
- e) Møter som har vært
 - a. Kontaktmøter i Sør-Trøndelag
- f) Kommende møter
 - a. Kontaktmøte i VBT området
 - b. Undervisning Høyskolen i Nord-Trøndelag
- g) EAAP i Roma
- h) Ny router på Hamar

Sak 24/03 Eventuelt

Kontrakt for avkom etter de islandske seminværene

Importens hovedformål er å undersøke om det er mulig å øke slaktekvaliteten på spælsau i Norge. Det er derfor av stor interesse at flest mulig av ½ krysningslamma blir slaktet for å få store nok avkomsgrupper for en god vurdering av dette. Spesielt gode lam kan en allikevel være interessert i å sette på.

Vedtak: Kontrakten utarbeides av avlskonsulenten og Kjell Horten. Denne skal inneholde pålegg om bruk av avkommene. Må utferdiges snarlig og sendes ut før neste møte.

Kopplam i Sauekontrollen

I Sauekontrollen er det vanlig å markere kopplam slik at disse ikke inngår i avkomsgranskingen, verken med høstvekter eller slaktedata. I tillegg mister disse lamma avstammingsdata. Dette er en praksis som ble startet mange år tilbake og som er blitt uaktuell i og med at mange andre lam også får starthjelp ved hjelp av tilskuddsfôr.

Vedtak: En ble enige om å undersøke om konsekvensene ved å inkludere kopplam i avkomsgransking. Inger Johanne Holme ble bedt om å legge fram et forslag til dette på møtet 4. mars.

Neste møte

På forrige møte ble det vedtatt å ta neste møte i forbindelse med landsmøtet 19. mars. Fordi regnskap og budsjett ikke er på plass fant en det hensiktsmessig å rokkere på møteplanen.

Vedtak: Neste møte settes til Parkveien tirsdag 4. mars. Hovedsaker: regnskap, budsjett og utvalg for framtidig plan for saueavl.
Deretter settes ett møte til Parkveien 9. april.
12.-13. juni holdes det siste Landsrådsmøte for i denne perioden.

Ellen Ingrid Colbjørnsen
ref